Beantwoording van de nog openstaande raadsvragen begroting 2027 gemeente Waterland

PRO

Vraag 13
Het college schrijft bij de VPB dat de kosten voor het inzamelen van reststromen afval 99% van de opbrengsten zijn. Wat zijn de opbrengsten en kosten hiervan in Euro's?

Antwoord
De laatst ingediende aangifte vennootschapsbelasting is die van 2024, daarin is een bedrag aan opbrengsten opgenomen van € 40.384.
Bij deze berekening zijn alleen de verkoopopbrengsten van afvalstromen zoals oud papier, metaal en vet meegenomen. De Nedvang-vergoeding is daarbij buiten beschouwing gelaten, omdat deze vergoeding niet ziet op de verkoopopbrengst van de ingezamelde afvalstromen zelf.

De 99%-benadering komt voort uit een vaststellingsovereenkomst tussen de Belastingdienst en de Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Reinigings Diensten. Daarin is afgesproken dat de waarde in het economische verkeer van ingezamelde afvalstromen op 99% van de verkoopopbrengst mag worden gesteld. Fiscaal wordt daardoor 1% van de opbrengst als winst aangemerkt. Op basis van € 40.384,-- aan opbrengsten leidt dat tot € 39.980,-- aan lasten en een fiscaal resultaat van € 404,--.

Vraag 14
Hoeveel budget is er nog beschikbaar in het duurzaamheidsfonds?

Antwoord
Op 12 oktober 2026 is er nog € 100.000 beschikbaar van het oorspronkelijke budget voor het Duurzaamheidsfonds. Het gaat hier om budget dat is overgebleven uit de bestuursperiode 2022-2026. Dit staat in het programma 2.03 Milieu.

Vraag 16
Hoeveel bomen zijn er in 2025 verwijderd en hoeveel bomen zijn er in 2025 toegevoegd?

Antwoord
Verwijderde bomen in 2025: circa 30 stuks. Aanplant bomen in 2025: circa 40 stuks. Er is nog geen applicatie beschikbaar waarmee data geregistreerd kan worden. Daarom is dit getal bij benadering gegeven.

CDA

Vraag 2
In de begroting 2026 is opgenomen het aantal fte (165,97) en de bezetting (150,09 fte). In de begroting is een stijging te zien van het aantal fte naar 178,86 en ontbreekt de bezetting. De bezetting is indicatief te bepalen op basis van de tabel op pagina 92 (9,1*17 = 155 fte). Wat is de bezetting voor de begroting 2027? Wordt inhuur (op formatie) ook gezien als bezetting? Welk deel van de inhuur hangt samen met structurele capaciteitstekorten en welk deel met tijdelijke pieken, projecten of vervanging? Waarom wordt de formatie opgehoogd, terwijl er nog ruim 10 fte (vacature) ruimte is binnen de formatie van 2026?

Antwoord
In de begroting 2027 is een indicatieve bezetting opgenomen van 165 fte. De bezetting is een momentopname en kan gedurende het jaar wijzigen. Bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2026 zijn de geactualiseerde formatie- en bezettingscijfers aan de raad medegedeeld (416-76, beantwoording raadsvragen Voorjaarsnota, vraag 44 van WaterlandNatuurlijk). Inhuur wordt niet gezien als bezetting.

Inhuur heeft vooral betrekking op vervanging door ziekte of zwangerschapsverlof, overbrugging totdat een vacature is ingevuld en de inzet van specifieke kennis. Daarnaast wordt inhuur ingezet om medewerkers ruimte te geven projecten te leiden; externen nemen in dat geval tijdelijk hun reguliere werkzaamheden over.

Vraag 5
De rioolheffing stijgt van € 1,710 miljoen in 2026 naar € 1,980 miljoen in 2027. Hoe verhoudt deze stijging zich tot het saldo van taakveld 7.2 Riolering, de voorziening Riolering en het Gemeentelijk Riolerings- en Waterprogramma 2024-2028?

Antwoord
De stijging van de rioolheffing zoals deze was opgenomen in de beleidsarme begroting, moet worden bezien in samenhang met het Gemeentelijk Riolerings- en Waterprogramma 2024-2028 en de ontwikkeling van de voorziening Riolering. In het GRWP zijn de verwachte kosten voor planvorming en onderzoeken, beheer en onderhoud en maatregelen doorgerekend. Deze kosten worden deels gedekt uit de rioolheffing en deels uit de voorziening.

Op taakveld 7.2 Riolering is het begrote saldo in de beleidsarme begroting 2027 € 481.000 positief. Dat saldo is gedaald ten opzichte van de begroting 2026, ondanks de hogere opbrengst uit de rioolheffing. Dit komt doordat ook de lasten in 2027 toenemen en de voorziening wordt ingezet voor de uitvoering van het GRWP. De stand van de voorziening daalt naar verwachting van € 1,134 miljoen per 31 december 2026 naar € 0,7 miljoen per 31 december 2027.

Vraag 12
De totale belasting- en heffingsinkomsten stijgen van € 12,720 miljoen in 2026 naar € 13,487 miljoen in 2027. Kan in hoofdzaak worden aangegeven welk deel van de mutatie wordt veroorzaakt door tarief, volume, WOZ, areaal of overige factoren?

Antwoord
De mutatie van de totale belasting- en heffingsinkomsten wordt voornamelijk veroorzaakt door tariefstijging. De stijging bestaat daarnaast uit een combinatie van bijstellingen op basis van eerdere realisatiecijfers en overige technische mutaties.

Voor de OZB niet-woningen is bijvoorbeeld aanvullend € 150.000 bijgeraamd. Uit ervaringscijfers blijkt dat de werkelijke opbrengsten jaarlijks hoger uitvallen dan eerder begroot. De berekening voor 2027 is daarbij als volgt opgebouwd: € 4,733 miljoen x 1,029, vermeerderd met € 210.000 vanwege een eerdere incidentele aframing en € 150.000 op basis van ervaringscijfers. Door afrondingen sluit dit aan op een geraamde opbrengst van circa € 5,242 miljoen.

De totale stijging van de belasting- en heffingsinkomsten komt daarmee voort uit meerdere factoren en is dus niet één-op-één toe te schrijven aan alleen tarief, volume, WOZ, areaal of één afzonderlijke oorzaak.

Vraag 16
In de begroting zijn op pagina 12 de kosten en opbrengsten van Haven-kade- en liggelden vermeld. In de post overhead is een bedrag van € 94.000 opgenomen. In de jaarrekening 2022 bedroeg deze post € 39.000 en in de jaarrekeningen 2023, 2024 en 2025 respectievelijk € 41.000, € 41.000 en € 39.000. Wat is de verklaring van de stijging van de overhead met 235% en waaruit bestaat de in de begroting 2027 opgenomen post overhead?

Antwoord
De post overhead bestaat uit de aan deze heffing toegerekende ondersteunende kosten. Het gaat daarbij niet alleen om de algemene overhead op personele inzet, maar ook om kosten die samenhangen met de uitvoering van de heffing, zoals applicatielasten voor het gebruik van Key2Betalen, de administratieve en financiële verwerking, boekhoudkundige werkzaamheden en de personele inzet die specifiek nodig is voor het opleggen, innen en administreren van de haven-, kade- en liggelden.

De stijging ten opzichte van eerdere jaarrekeningen wordt verklaard doordat in de begroting 2027 meer van deze ondersteunende kosten aan deze heffing zijn toegerekend. In eerdere jaren werd een deel van de werkzaamheden anders verantwoord, onder meer via directe kosten of inhuur. Daardoor viel de toegerekende overhead in de jaarrekening lager uit. De begroting 2027 laat daarmee vooral een gewijzigde en vollediger toerekening van de uitvoeringskosten zien.

Vraag 21
Op pagina 9 stijgen de OZB/RZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing per inwoner met respectievelijk 5,7%, 7,7% en 5,7%, waardoor de totale lasten per inwoner met 6% stijgen. Op pagina 92 wordt echter een stijging van de lokale lasten van 2,9% genoemd. Welke definitie en berekeningswijze worden bij beide percentages gehanteerd en waardoor ontstaat het verschil?

Antwoord
De percentages zijn niet één-op-één vergelijkbaar. Op pagina 9 wordt de ontwikkeling van de lasten per inwoner weergegeven voor OZB/RZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing. Op pagina 92 wordt de ontwikkeling van de lokale lasten weergegeven volgens de begrotingssystematiek in de paragraaf lokale heffingen. Daarbij werken ook eerdere bijstellingen, realisatiecijfers en technische mutaties door, zoals de bijraming van € 70.000 voor de afvalstoffenheffing in de Voorjaarsnota 2026. Het verschil ontstaat doordat beide percentages een andere grondslag en berekeningswijze hebben.

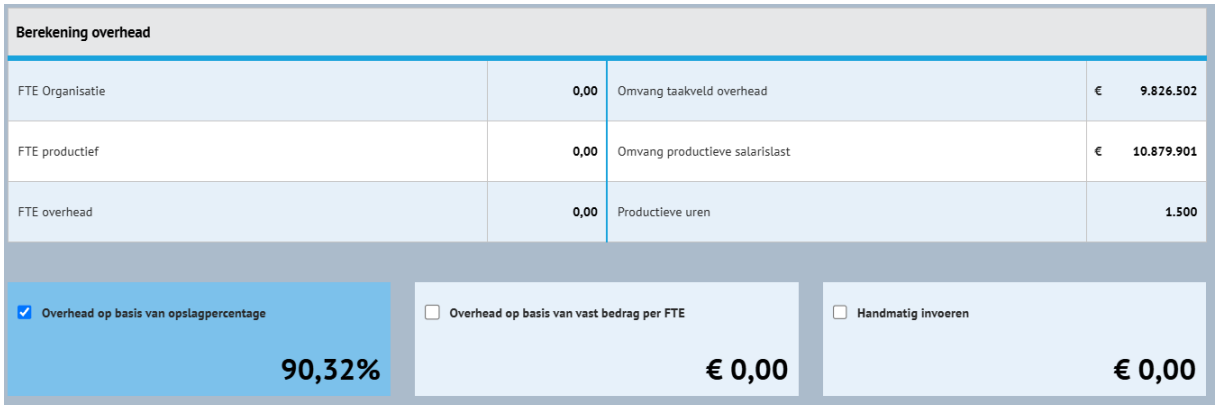
Vraag 26
Op pagina 58 staat dat in 2027 nog een tranche van het Sport- en Cultuurfonds wordt toegekend. Welk bedrag resteert hiervoor en welk deel daarvan is beschikbaar voor sport, cultuur en recreatie? Zijn voor recreatieve initiatieven inmiddels aanvragen of toekenningen gedaan?

Antwoord
Voor de recreatieve initiatieven zijn nog geen toekenningen gedaan. Dit najaar wordt aan bewoners gevraagd om ideeën in te dienen voor recreatieve voorzieningen op het Hemmeland. Binnen dit recreatiefonds is nog een bedrag van € 94.073,-- beschikbaar.
Het totale budget voor het Sport- en Cultuurfonds wordt uitgegeven in 2026. Daarvan resteert € 25.000 van het sportfonds, wat wordt overgeheveld naar de algemene reserve.

D66

Vraag 3
(blz. 112: bovenste tabel). Het percentage overhead op de verschillende heffingen is in de meeste gevallen hoog. Wat is hiervoor de verklaring?

Antwoord
Het overheadpercentage volgt uit de gemeentebrede verdeelsystematiek waarbij de totale overheadkosten worden omgeslagen over de productieve loonkosten.

Vraag 4
(blz. 150: OD IJmond). De jaarlijkse bijdrage aan OD IJmond stijgt in 2027 van 199K naar 570K. Wat is hiervan de reden?

Antwoord
Het bedrag van € 199.000,-- betreft uitsluitend het basispakket. Als gevolg van de herijking van de taken en de financiële structuur zijn de voormalige basistaken vervangen door een nieuwe kostenopbouw. Hierdoor zijn de totale kosten van OD IJmond opgenomen in het overzicht van de begroting. De kostenopbouw is in de tabel hieronder zichtbaar gemaakt.

In het raadsvoorstel dat op 25 juni 2026 voorlag in de raad (ontwerpbegroting ODIJmond 2027) is de totale kostenstijging als volgt toegelicht:

De door de ODIJmond gevraagde bijdrage van de gemeente Waterland voor 2027 komt uit op € 572.134,-. De gemeente Waterland betaalt in 2026 € 505.554,- aan bijdragen voor de ODIJmond, waarvan € 30.269,- aan incidentele bijdragen. De bijdrage voor de ODIJmond valt in 2027 dus 13,17% hoger uit dan de totale bijdrage in 2026 (inclusief incidentele bijdragen). De stijging in de kosten wordt verklaard door het herijkte uurtarief en de herijkte urenbegroting.

Uiteenzetting kosten oud	***2026***	***Uiteenzetting kosten nieuw***		***2027***
Basistakenpakket	*€ 199.000*	*Advies (verplicht)*		*€ 108.007*
DVO milieuspecialistische regelgeving – milieu evenementen – ruimtelijke plannen en bouwplannen	*€ 110.314*	*Juridische ondersteuning (verplicht)*		*€ 26.314*
Energiebesparingsakkoord	*€ 6.736*	*Toezicht milieu (verplicht)*		*€ 224.654*
DVO Toezicht (volledig milieutakenpakket)	*€ 152.490*	*Vergunningverlening en meldingen*	*Verplicht*	*€ 100.062*
			Facultatief	*€ 12.514*
DVO Bouw- en woningtoezichtstaken	*-*	*Overige taken*	*Verplicht*	*€ 88.765*
			Facultatief	*€ 10.409*
Bijdrage Indirecte Lozingen	*€ 6.745*	*Bijdrage Indirecte Lozingen (project)*		*€ 1.409*
Incidentele bijdrage	*€ 30.269*	*Incidentele bijdrage*		*-*
Totaal	***€ 505.554***	***Totaal***		***€ 572.133***